

पूर्वांचल

२५ Purwanchal National Daily

◆ वर्ष : २५ ◆ अंक : २७२ ◆ पृष्ठ ४ ◆ बिरामोड ◆ विसं. २०७७ भदौ १२ गते शनिवार (Saturday, Aug 29. 2020) नेपाल सम्वत् १९४० Web : www.purwanchaldaily.com ◆ मूल्य ₹ : ५/- भारतमा भार : ४/-

कोरोनाको संक्रमण बढ़दै

एकैदिन १२ जनाको मृत्यु

बिरामोड, भदौ १२। कोमिड-१९को संक्रमणका कारण पछिल्लो २४ घण्टामा देशभर १२ जनाले ज्यान गुमाएका छन्। यो हालसम्मकै उच्च मृत्यु हो। यसअधि कोभिडका कारण एक दिनमा ११ जनाको मृत्यु भएको थियो।

प्रदेश-७मा मात्रै शुक्रवार तीन जनाले ज्यान गुमाएका छन्। सुनरारीको धरानस्थित वीपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा उपचारारत तीन जना कोरोना संक्रमितको मृत्यु भएको हो।

झापा, मोरड र सिराहाका कोरोना संक्रमितको मृत्यु भएको छ। कमल गाउँपालिकाका कोरोना संक्रमणका कारण एक व्यक्तिको मृत्यु भएको हो। कमल गाउँपालिकाका प्रमुख प्रासासकीय अधिकृत सुवास श्रेष्ठले दिएको जानकारी अनुसार केरेखा बजार निवासी ८२ वर्षीय वुद्धको कोरोना संक्रमणका कारण मृत्यु भएको हो।

वृद्धलाई कोरोना संक्रमण देखिएपछि उपचारका लागि

धरानस्थित वीपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान पुऱ्याइएको थियो। उनको उपचारकै कममा शुक्रवार विहान निधन भएको प्रमुख प्रासासकीय अधिकृत श्रेष्ठले जानकारी दिए। दुवै मूर्गीला फेल भएर लालो समयदेखि डायलासिस गराइहुँका उनीहो उच्च रक्तचाप र मध्यमहका पनि दीर्घरोगी रहेको प्रतिष्ठानले जनाएको छ।

यसै मोरडको बेलवारी निरापालिका-५की ५५ वर्षीया महिलाको विहान सवा ३ बजे मृत्यु भएको छ। उनमा भदौ ९ गते कोरोना भाइसको संक्रमण पुर्ण भएको प्रतिष्ठानले जनाएको छ। पहिला कोशी अचल अस्पताल पुरेकी ती महिलामा कोरोनासंग मिल्नेवुद्देश लक्षण देखिएपछि प्रतिष्ठानमा रिफर गरिएको थियो।

यसैबीच, प्रतिष्ठानमै उपचारका कममा रहेका सिराहाका ५५ वर्षीय पुरुषको विहानाराति मृत्यु भएको हो। भदौ ६ गते प्रतिष्ठानमा भर्ना भएको सिराहा नगरपालिका १का पुरुषमा भदौ ७ गते कोरोना पुर्ण भएको थियो। उच्च रक्तचापका विरामी समेत रहेको बताए।

कोरोना संक्रमण देखिएपछि उपचारका लागि

१६३३ सुरक्षाकर्मीलाई कोरोना

भाषा भदौ १२। विश्वयापी महामारीका रूपमा फैलिएको कोभिड-१९, सडक्रमणको दर सुरक्षा निकायमा समेत बढिरहेको छ।

मुलुकभर सडक्रमणको ग्राफमा वृद्धि भइरहेका बेला हरेको गतिविधिको अग्रपूर्दिकमा खटिने सुरक्षा निकाय पनि त्यसबाट अछुतो छैन।

प्राप्त विवरणमा तीन सुरक्षा निकाय (नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी) मा एक हजार ६२३ जनामा सडक्रमणमा देखिएसकेको छ। त्यसमध्ये भागडै ५० प्रतिशत अर्थात् ६२१ निको भएर घर फर्किएका छन्।

सुरक्षा निकायमा गत जेठो पहिलो सातासम्म १२ जनामा मात्रै सङ्क्रमण देखिएको थियो। त्यसपछि सङ्क्रमण दरमा एक्सप्रिय बढी भएको र साउनपछि भने द्वावै बढेको पाइएको छ।

सबैमन्दा वैनेपाल प्रहरीमा सङ्क्रमित भेटिएको छन्। नेपाल प्रहरीका प्रवक्ता प्रहरी चरित्र उपर्याक्षक कुबेर कडायतले अहिलेसम्म देखिएको उनले जानकारी दिए।

नेपाली सेनामा शुक्रवारसम्म ४०३ जनामा सङ्क्रमण देखिएको छ। अहिलेसम्म ११६ जना निको भएर फर्किसकेको सेनाका प्रवक्ता सन्तोषपल्लभ पौडेलले जानकारी दिए। प्राप्त विवरण अनुसार अहिलेसम्म मुलुकभर ३५ हजार ५०० भन्दावढी सङ्क्रमित भद्दसकेका छन्।

सेवास्त्र प्रहरीका प्रवक्ता प्रहरी नायव भएकोमा भर्ना अक्कवरे भएर अक्कवरे

महानीरीक्षक राजु अर्यालका अनुसार विहानारसम्म ४३५ लाख सशस्त्र पहरी सङ्क्रमित भएको छन्।

त्यसमध्ये १८९ निको भएको र अन्यको विभिन्न स्थानमा उपचार भइरहेको छ। उपत्यकामा मात्रै ७३ जनामा देखिएको उनले जानकारी दिए।

नेपाली सेनामा शुक्रवारसम्म ४०३ जनामा सङ्क्रमण देखिएको छ। अहिलेसम्म ११६ जना निको भएर फर्किसकेको सेनाका प्रवक्ता सन्तोषपल्लभ पौडेलले जानकारी दिए। प्राप्त विवरण अनुसार अहिलेसम्म मुलुकभर ३५ हजार ५०० भन्दावढी सङ्क्रमित भद्दसकेका छन्।

विश्वभरी महामारीको रूपमा फैलिएको

भारत, भदौ १२। भारतमा कोरोनाभाइरसबाट भारतमा अहिलेसम्म भण्डै ३४ लाख मानिस सङ्क्रमित भएको छन्। सरकारी अधिकारीहरूले शुक्रवार दिएको जानकारीअनुसार भारतमा पछिल्लो २४ घण्टामा ७७ हजार २६६ जना सङ्क्रमित भएको हुन्।

केन्द्रिय स्वास्थ्य तथा परिवार कल्याण मन्त्रालयले सोही अवधिमा एक हजार ५७ जनाको जोरोनाका रहेको छ। भारतमा अहिलेसम्म कोरोनाका कारण मृत्यु भएकाहरूको संख्या ६१ हजार ५२९ पुरेको मूल्यका अधिकारीहरूले जनाएको छन्।

त्यसैबीच, देखिएको विहान सबैको छोरै अवधिमाको रूपमा फैलिएको थिए।

अक्कबरेमा नयाँ रोग

इलाम, भदौ १२। रोगले अक्कबरे (खुर्सानी) सखाप भएपछि किसान चिन्तित बनेका छन्।

व्यावसायिक खेतीमा लागेका किसानको अक्कबरे रोगले सखाप बनाएपछि उत्पादन घटेको छ। अक्कबरेको डाँठ कुहिन र बोट आइलाउदै जाने एउटा रोग देखिएको छ भने अर्को अक्कबरेको जरा ओइलाउदै र एक्कबरीकी रुहिने रोग देखिएको छ।

यस वर्ष रोगले अक्कबरेमा आमासानी आधा हुने इलाम नगरपालिकाका अक्कबरे किसान डिल्ली चापागाईको भनाइ छ।

भएकामा यस वर्ष रु. ५० हजार मात्र हुने उनको अनुमान छ। डाँठ कालो भएर कुहिने रोगले सबै सखाप परेको छ- चापागाईले भेत्रे बढी पारी र हुस्से परेकाले होला उत्पादन घटेको छ। गएको वर्ष एक हजार बिरुदा लगाएकामा करिब डेढ॑/दुइ सय रुपुराले मात्र उत्पादन दिई गरेको चापागाईको भनाइ छ।

किसानले मौसम सबैको भएर अक्कबरे किसान भएको भने पनि प्राचीकरण र विज्ञले भएको नयाँ रोग भित्रिएको बाबाकारी छ। गत फागनमा ८०० रुपुरा अक्कबरे सेवी गरेका सूर्योदय नगरपालिका-१का किसान

पूर्वांचल दैनिकको कार्यालयको फोन नम्बर परिवर्तन

पहिले ०२३-५४९००२/ ५४००८८

अहिले ०२३-५३९००२/ ५३००८८

नेकपा बैठक
भदौ १८ मा

भाषा, भदौ १८। नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) सञ्चालनको शनिवार बस्ने भनिएको बैठक

सरेको छ। प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको प्रेस सल्लाहकार सुर्य थापाले यही भदौ १८का लागि बैठक सारिएको जानकारी दिए। उनीहरूले भाइरीको विहानमै उपचार भइरहेको जानकारी डीएसपी राईले दिए। अर्को सम्हालका पनि चौधरी घाइले भएका छन्। सामान्य अवस्थाका उपचार भइरहेको प्रारम्भिकतामा राखेको छ। उपचारका लागि विज्ञापन सङ्केतनमा उपचारको शीघ्र स्वास्थ्यालभको कामना गर्दछ-विज्ञापनमा भएको छ। यो विषयम् परिस्थितमा उच्च र सम्मानीय शोभाको छ। शोभा चौधरीको स्वास्थ्य र विज्ञापनमा भएको छ। यो विषयम् परिस्थितमा सङ्केतनमा उच्च र सम्मानीय शोभाको छ। यो विषयम् परिस्थितमा सङ्केतनमा उच्च र सम्मानीय शोभाको छ। यो विषयम् परिस्थितमा सङ्केतनमा उच्च र सम्मानीय शोभाको छ।

अधिनियमका अनुसार अप्रैल तिथि विज्ञापनमा भएको छ। अप्रैल तिथि विज्ञापनमा भएको छ।

अधिनियमका अनुसार अप्रैल तिथि विज्ञापनमा भएको छ।

दरिखण एशियाकै नम्नाम घलेगाउँ: लम्जुडु हिमालको काखमा अवस्थित दक्षिण एशियाकै नम्नाम तथा नेपालकै पहिलो स्मार्ट भिलेज बढै गरेको क्लोलासोथर गाउँपालिका-३ घलेगाउँ घरवास (होमस्टेड)। एकसय २५ घरधुरीमध्ये ३८ बटा घरवास रहेको यस गाउँमा विगतका वर्षहरूमा यस सम्यमा दैनिक सौंप्टटको भोडभाड हुने गरेता पनि कोरोनाको त्रासका कारण यस वर्ष पर्टटक नाउँडाउँ घरवास सुखामान हुनका साथै अर्थिक आमदानी रोकिँदा घरवास सञ्चालक चिन्तित बनेका छन्। त्यसै कोरोना सञ्चयन फैलिन सक्ने भन्दै गत बुधबारदेखि यस स्थानलाई सिल गरिएको छ। **तस्वीर:** जनक श्रेष्ठ/रासस

‘बिर्तामोड नगर अस्पताल गुणस्तरीय बनाऊ’

बिर्तामोड, भदौ १२। क्रापाको बिर्तामोड नगरपालिका-३ बिर्तामोडजारमा निर्माणाधीन नगर अस्पतालको निर्माण कार्य गुणस्तरीय बनाउन सक्नेको ध्यानाकर्षण गराइएको छ। भवन निर्माण अनुगमन समितिले शुक्रवार बिर्तामोड नगरपालिका, ३ नं. बडा कार्यालय र ठेकेदार कम्पनीलाई ज्ञापनपत्र बुझाउदै निर्माणाधीन अस्पतालको काम गुणस्तरीहीन हुन नदिन लिखित आग्रह गरेको छ। पश्चिम राष्ट्रिय स्टीलाको अध्यक्षतामा शुक्रवार वसेको अनुगमन समितिको बैठकले अस्पतालको फाउण्डेशन निर्माणलाई बलियो

बानाउन जनुदेने आश्वासन दिए। अनारम्भी स्वास्थ्य चौकीको हाताभिर २५ बेडको बिर्तामोड नगर अस्पताल निर्माण शुरू भएको छ।

बिर्तामोड नगरपालिकाको लगानीमा काठमाडौंको धुलिखेल निर्माण सेवा प्रालिले मूल्य अभिवृद्धि कर बाहेक ४ करोड ८० लाख ९५ हजार १८८ रुपैयाँमा नगर अस्पताल निर्माणको ठेका पाएको छ। गत असार ८ गते ठेका सम्भोता भएको अस्पताल भवनको काम ०७९, असार १ गते भवन सम्पन्न गनुपर्ने सम्भोतामा उल्लेख रहेको छ।

बानाउन जनुदेने आश्वासन दिए। अनारम्भी स्वास्थ्य चौकीको हाताभिर २५ बेडको बिर्तामोड नगर अस्पताल निर्माण शुरू भएको छ।

बिर्तामोड नगरपालिकाको लगानीमा काठमाडौंको धुलिखेल निर्माण सेवा प्रालिले मूल्य अभिवृद्धि कर बाहेक ४ करोड ८० लाख ९५ हजार १८८ रुपैयाँमा नगर अस्पताल निर्माणको ठेका पाएको छ। गत असार ८ गते ठेका सम्भोता भएको अस्पताल भवनको काम ०७९, असार १ गते भवन सम्पन्न गनुपर्ने सम्भोतामा उल्लेख रहेको छ।

काठाडमौं, भदौ १२। सरकारले मुलुकका विभिन्न क्षेत्रमा जोखिममा परेको समुदायको सुरक्षित आवासका लागि अस्थायी स्थानान्तरण प्रक्रिया आलेको छ। मनसूनजन्य विपद्का कारण जोखिममा परेका समुदायको सुरक्षित बसेवासका लागि अस्थायी बासस्थानको व्यवस्थापन थालिएको छ।

स्थायी व्यवस्थापनका लागि भौगोलिक अध्ययन गर्नुपर्ने हुँदा आवश्यक प्रियासमेत शून्य गरिएको राष्ट्रिय विपद्का जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणले जनाएको छ। यसपालि समै बन्दा बढी प्रभावित जिल्लाला सिन्धुपाल्बोक्वाट उक्त प्रक्रिया थालिएको हो। सिन्धुपाल्बोक्मा विपद्का जन्य जोखिमाट यस वर्ष ५३ जनाको मृत्यु भएको छ भने २६ जना हाराइहेको छन्।

प्राधिकरणका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत अनिल पोखरेलले जिल्लास्थित विपद्का जोखिम व्यवस्थापन समितिमाफैल अनुसार यसअधिकारी लगानीमा गराइसकेको जानकारी बासी जिल्लाको वस्त्री व्यवस्थापनमा समेत आवश्यक कार्यविधि बनाउने चरणमा छ।

परिहर्णे प्रभावित तथा जोखिम क्षेत्रका केही मानिस अस्थायी अध्ययनलामा वस्त्र थालिसकेको रहेको छ तथा जोखिम व्यवस्थापनका लागि अनुभव सुनाइन्। ती वस्त्रीको स्थानान्तरण प्रक्रिया अहिले पनि जारी छ। भण्डै पाँच हजार लाभाहीमध्ये तीन हजार सर्वसेवको छन्। यस वर्षको विपद्का कारण विभिन्न क्षेत्रमा क्षति पुरोपछि पुनर्भौगोलिक अध्ययन गर्ने करा आएको उनले बताए। भौगोलिक अध्ययनमा आवश्यक सहयोग खानी तथा भूर्भुमी राजदानीमा भएको एक बैठकले जोखिमयुक्त वस्त्रीको प्राविधिक अध्ययन गर्ने र पुनर्भौगोलिक अध्ययनका काम गरिएका छन्।

वस्त्रीको स्थायी व्यवस्थापनका लागि जिल्लास्थित विपद्का जोखिम व्यवस्थापन समितिमाफैल अनुसार यसअधिकारी लगानीमा गराइसकेको जानकारी बासी जिल्लाको वस्त्री व्यवस्थापनमा समेत आवश्यक कार्यविधि बनाउने चरणमा छ।

परिहर्णे प्रभावित तथा जोखिम क्षेत्रका केही मानिस अस्थायी अध्ययनलामा वस्त्र थालिसकेको रहेको छ तथा जोखिम व्यवस्थापनका लागि अनुभव सुनाइन्। ती वस्त्रीको स्थानान्तरण प्रक्रिया अहिले पनि जारी छ। भण्डै पाँच हजार लाभाहीमध्ये तीन हजार सर्वसेवको छन्। यस वर्षको विपद्का कारण विभिन्न क्षेत्रमा क्षति पुरोपछि पुनर्भौगोलिक अध्ययन गर्ने करा आएको उनले बताए। भौगोलिक अध्ययनमा आवश्यक सहयोग खानी तथा भूर्भुमी राजदानीमा भएको एक बैठकले जोखिमयुक्त वस्त्रीको प्राविधिक अध्ययन गर्ने र पुनर्भौगोलिक अध्ययनका काम गरिएका छन्।

वस्त्रीको स्थायी व्यवस्थापनका लागि जिल्लास्थित विपद्का जोखिम व्यवस्थापन समितिमाफैल अनुसार यसअधिकारी लगानीमा गराइसकेको जानकारी बासी जिल्लाको वस्त्री व्यवस्थापनमा समेत आवश्यक कार्यविधि बनाउने चरणमा छ।

परिहर्णे प्रभावित तथा जोखिम क्षेत्रका केही मानिस अस्थायी अध्ययनलामा वस्त्र थालिसकेको रहेको छ तथा जोखिम व्यवस्थापनका लागि अनुभव सुनाइन्। ती वस्त्रीको स्थानान्तरण प्रक्रिया अहिले पनि जारी छ। भण्डै पाँच हजार लाभाहीमध्ये तीन हजार सर्वसेवको छन्। यस वर्षको विपद्का कारण विभिन्न क्षेत्रमा क्षति पुरोपछि पुनर्भौगोलिक अध्ययन गर्ने करा आएको उनले बताए। भौगोलिक अध्ययनमा आवश्यक सहयोग खानी तथा भूर्भुमी राजदानीमा भएको एक बैठकले जोखिमयुक्त वस्त्रीको प्राविधिक अध्ययन गर्ने र पुनर्भौगोलिक अध्ययनका काम गरिएका छन्।

वस्त्रीको स्थायी व्यवस्थापनका लागि जिल्लास्थित विपद्का जोखिम व्यवस्थापन समितिमाफैल अनुसार यसअधिकारी लगानीमा गराइसकेको जानकारी बासी जिल्लाको वस्त्री व्यवस्थापनमा समेत आवश्यक कार्यविधि बनाउने चरणमा छ।

परिहर्णे प्रभावित तथा जोखिम क्षेत्रका केही मानिस अस्थायी अध्ययनलामा वस्त्र थालिसकेको रहेको छ तथा जोखिम व्यवस्थापनका लागि अनुभव सुनाइन्। ती वस्त्रीको स्थानान्तरण प्रक्रिया अहिले पनि जारी छ। भण्डै पाँच हजार लाभाहीमध्ये तीन हजार सर्वसेवको छन्। यस वर्षको विपद्का कारण विभिन्न क्षेत्रमा क्षति पुरोपछि पुनर्भौगोलिक अध्ययन गर्ने करा आएको उनले बताए। भौगोलिक अध्ययनमा आवश्यक सहयोग खानी तथा भूर्भुमी राजदानीमा भएको एक बैठकले जोखिमयुक्त वस्त्रीको प्राविधिक अध्ययन गर्ने र पुनर्भौगोलिक अध्ययनका काम गरिएका छन्।

वस्त्रीको स्थायी व्यवस्थापनका लागि जिल्लास्थित विपद्का जोखिम व्यवस्थापन समितिमाफैल अनुसार यसअधिकारी लगानीमा गराइसकेको जानकारी बासी जिल्लाको वस्त्री व्यवस्थापनमा समेत आवश्यक कार्यविधि बनाउने चरणमा छ।

परिहर्णे प्रभावित तथा जोखिम क्षेत्रका केही मानिस अस्थायी अध्ययनलामा वस्त्र थालिसकेको रहेको छ तथा जोखिम व्यवस्थापनका लागि अनुभव सुनाइन्। ती वस्त्रीको स्थानान्तरण प्रक्रिया अहिले पनि जारी छ। भण्डै पाँच हजार लाभाहीमध्ये तीन हजार सर्वसेवको छन्। यस वर्षको विपद्का कारण विभिन्न क्षेत्रमा क्षति पुरोपछि पुनर्भौगोलिक अध्ययन गर्ने करा आएको उनले बताए। भौगोलिक अध्ययनमा आवश्यक सहयोग खानी तथा भूर्भुमी राजदानीमा भएको एक बैठकले जोखिमयुक्त वस्त्रीको प्राविधिक अध्ययन गर्ने र पुनर्भौगोलिक अध्ययनका काम गरिएका छन्।

वस्त्रीको स्थायी व्यवस्थापनका लागि जिल्लास्थित विपद्का जोखिम व्यवस्थापन समितिमाफैल अनुसार यसअधिकारी लगानीमा गराइसकेको जानकारी बासी जिल्लाको वस्त्री व्यवस्थापनमा समेत आवश्यक कार्यविधि बनाउने चरणमा छ।

परिहर्णे प्रभावित तथा जोखिम क्षेत्रका केही मानिस अस्थायी अध्ययनलामा वस्त्र थालिसकेको रहेको छ तथा जोखिम व्यवस्थापनका लागि अनुभव सुनाइन्। ती वस्त्रीको स्थानान्तरण प्रक्रिया अहिले पनि जारी छ। भण्डै पाँच हजार लाभाहीमध्ये तीन हजार सर्वसेवको छन्। यस वर्षको विपद्का कारण विभिन्न क्षेत्रमा क्षति पुरोपछि पुनर्भौगोलिक अध्ययन गर्ने करा आएको उनले बताए। भौगोलिक अध्ययनमा आवश्यक सहयोग खानी तथा भूर्भुमी राजदानीमा भएको एक बैठकले जोखिमयुक्त वस्त्रीको प्राविधिक अध्ययन गर्ने र पुनर्भौगोलिक अध्ययनका काम गरिएका छन्।

वस्त्रीको स्थायी व्यवस्थापनका लागि जिल्लास्थित विपद्का जोखिम व्यवस्थापन समितिमाफैल अनुसार यसअधिकारी लगानीमा गराइसकेको जानकारी बासी जिल्लाको वस्त्री व्यवस्थापनमा समेत आवश्यक कार्यविधि बनाउने चरणमा छ।

परिहर्णे प्रभावित तथा जोखिम क्षेत्रका केही मानिस अस्थायी अध्ययनलामा वस्त

कविता

पाइलाहरु

ब्रुण साप्कोटा

आफैलाई उभिन हम्मे-हम्मे परेको माटोमा खोल्दैछौं पाइला पुर्खाको, तिनके पसिनाको गन्ध खोज्दै, खन्दैछौं इतिहास। कतै लेखिएका छन् कि तिनका नामहरु ? कतै लेखिएका छन् कि नाडा पैतालाका छापहरु ? खोलाका बगरामा टेकिएका पाइलाहरु खानेसँगै बगे होला। अकरिलो भीरमा नुन बोकेर हिँडेका ढाकरसहितका पाइलाहरु भीरमा नुन जस्तै बगे होला। माटोमा लागेका रगत पनि अगल रुख भएर रगत नदेखिने गरी दुपैमा पुगे होला। पुर्खाका पैतालाका डोबहरु खोज्दैछौं आज हामी, भेटिएका डोबहरुको जगेना गर्न सकिएनाछ, अब हामीले सन्तुकिका लागि दहो पाइला टेकुछ र छाप छाडनुछ पाइलाको कहिल्यै नमेटिने गरी, जहिल्यै भेटिने गरी।

विरामोड, हाल टेटौडा

प्रश्न

रविकिरण बास्नेत

रगतले पुरिएको हिरा माथि बेर देशको रथ हाँकी रहेका शासकहरु हो, अब तिमो स्वार्थले जनताको रगत कति बगाउँछौं ? अनि, राजाको शालिक ढाल्दै आफ्नो शालिक कति बनाउँछौं ? आदिवासी मेरो पुर्खाहरुको इतिहास माथि अतिक्रमण गर्दै रामको इतिहास किन खोज्दैछौं ?

गरीबहरुको घरमा आगो लगाउँदै मन्दिर पो किन बनाउँदैछौं ? कोरोना भाइरसले बेसारपानीको पर्खाल तोड्दै गर्दा तिमी चाही नेपाल आमाविरुद्ध लड्ने रामणको सुजना किन पो गर्दैछौं ?

स्वक हो कोरोना भाइरस

एक गाउँबाट अर्कोमा जो आउने जाने गर्दछ, त्यस्ता चब्ले व्यक्तिलाई गाउँमै रोक्नु पर्दछ। फेरि छिनेकीमा दूरी बढाउन सबूनु पर्दछ, दूरी कायम नराखर जो मिलिभगत बरदछ।

एकाधरका बाहेक गाउँका बालबालिका, जम्मा भै खेल वा पढन नमस्ने बनाउँ तालिका। गेट, ढोका, हेपिडल छिडकन, ताला, साड्ले कुर्सी फलामका, हौ सर्तक यो घडीमा यी चिज हुन् खतरनाक।

भारतबाट आयातीत सागसब्बी औं फलफूल, बनौ सर्तक लो झाँझ, यै हो खतराको मूल। नाका भारतले लाउयो, धैरै चिज नियातमा, अब, हामी लगाउँ नाका, खतरा चिज आयातमा।

भन्सारामा रोकौं ठप्प, भारतका पारवाहन, बिना चेकाँच नदिउँ सामान यहाँ भित्राउन। नत्र त ठूँके खतरा छ, नेपाल हाम्रो बचाउन, शक्तिशाली देशले हान्यो, थाल्यो यहाँ रुवाउन।

डेल दुई सय पुगि, मृत्यु रोकिए भालै थियो, आरामको संख्या बढी छ, संक्रमितले सातो लियो। सबैमा बाँचे इच्छा छ सवक सत्याको दियो, नियमहीन व्यक्तिमा, दण्ड यसले कडै दियो।

अझै यो देवीप्रकोप झन्टिदै किन आउँछ, पश्चिमको धेरै ठाउँमा हाहाकार मच्छाउँछ। कतै बाढी र पहिरो, मृत्यु पीडा भयकर, विषेक दैवमा छैन, सलह फोजी किराको छ डर।

- जे. एन. अधिकारी
अर्जुनघारा-७, रामपाल, ज्ञापा

भुपेन तामाङ

नेपालमा कोरोना भाइरस महामारी रोकथामका लागि नेपाल सरकारले १३ अबै रुपैयांसम्म खर्च गरिसकेको सरकारी संयन्त्रहरूले जनाएका छन्। नेपाली जनताहरूले सरकारको निर्देशन पनि मानके छन् तापनि कोरोना रोकिनुको साटो भन्न-फन्न बढाउ पो छ।

कोरोना रोकथाम कार्यक्रम यो अभियानका लागि नेपाल सरकारका मन्त्रीराण, सांसद, मन्त्रालय, विभाग तथा कार्यालयहरूका कमेचारी, सरास्यकर्मी, (सुरक्षाकर्मी) ले नियमित तलबमत्ता र कोरोना रोकथाममा खटिएवापतका आकर्षक भत्ताहरू पनि नवाहाई थापी नै रहेका छन्। त्वर्त्तै, प्रदेश र स्वास्थ्य सरकारका जनप्रतिनिधिहरूले पनि नियमित अधिक सुविधा र कोरोना रोकथाममा खटिएवापतका आकर्षक भत्ताहरू पनि नवाहाई थापी नै रहेका छन्। चिया, खाजा, खाना समेतमा सरकारी पैसा खर्च गरिरहेका छन्। सर्वसाधारण जनताले न्यूनतम् आम्दानी समेत गुमाइहेको बेलामा सरकारी वेतन र भत्ताभोगीहरूले चाहीं आकर्षक आम्दानी गरी नै रहेका छन्। कोरोनावाट बच्च उनीहरूलाई मास्क, सेनटाइजर आदि पनि सरकारले नै दिएको

आदि सजायका साथै संकामक रोग सम्बन्धी ऐन अन्तर्गत कडा कारबाही गरिने सरकारी चेतावनी। मानौ समस्याको मूल कारण जनता हुन्। सरकारी वेतन, भत्ता खाएर र १३ अबै रुपैयांभन्दा बढी खचरे पनि कोरोना नियन्त्रण गर्न नस्यन्ते सरकारी संयन्त्रहरू चाहीं समस्या भएनन् ? अहम् प्रश्न यही छ।

राष्ट्रको दुख्टीको उपयोग र उपभोग केवल सरकारी वेतन तथा भत्तामोरीहरूले मात्र गरिरहेका छन् र कोरोना संक्रमण बढाएप्को आरोप चाहीं सर्वसाधारण जनतालाई लगाईवैछ। घर-घरि कडा लकडाउनमा बसेका जनताले कसरी कोरोना लगाउँछन् ? सरकारको ठार्याई यो छ कि, लकडाउन खुलाएपछि समुदाय स्तरसम्म कोरोना बढेको हो। लकडाउन किन खुलाएको त ? किनकि सरकारलाई राजश्वको लोभ भयो। राजश्व आर्जनका लागि अधिक गतिविधि हुन दिइयो। अधिक गतिविधिका क्रममा मानिसहरू घर बाहिर निस्किए र एकअंको हेलमेल भए भनियो।

अकोंतर, नेपालका विभिन्न कलकारखाना र विकास निर्माण कार्यका लागि प्रार्थितक, मिस्त्री र कामदारहरू अर्थात् जनशक्तिहरू

नभएको होइन, तर सरकारले ठम्याउन सकेन या लोभ गरिरहेको छ। या त सरकार सम्बद्धहरू, मै मात्र खाउँ-लाउँ, सुख सप्तल मै मात्र गर्न, अरु चाहीं भोके, नाहै परन् भन्ने सोच्छन्।

अब जनतालाई घरमै बसेर खाना पुने हप्तावारी पैसा दिइपूछ्न। अनेकामा आम्दानी गुमाएका हेलैको द्वारा घर-घरि कडा त्याहाँको सात सय डलर दिन्छ। नेपालीको तुलनामा अमेरिकीहरूको भुडी सात सय गुना ढूलो त हुन्न तर पनि देशको स्तर अनुसार जनतालाई राहत दिइहेको छ। भारतमा परि हप्तावारी प्रति जनता कम्पितमा पाँच किलो चाहीं समस्याहरूले भएनन् यही छ।

नेपालमा जनतालाई सात सय दिइन भने कम्पितमा पाँच सय त देखे नेपाल सरकार ! देरै पनि होइन एक सय २० दिनका लागि यस्तो व्यवस्था गरीयै। स्वास्थ्य सुरक्षाका सामान, औषधिहरू पनि घर-घरमै दिइयो। महशुल, कर आदि घर-घरावाट संकलन गरीयै।

सर्वसाधारण जनतालाई पैसा दिउपारा सरकार सम्बद्धहरूका दाँतवाट पसिना आउनसक्छ। लोभले भुत्तकै परिन सक्छ। यस्तोखालको समस्या समाधानको पनि सजिलो उपाय छ। सरकारी वेतन र भत्तामोरीहरूले पनि तैसा लिए हुन्छ।

जनतालाई पाँच सय दिइ पनि सरकारी मान्दूरुले चाहीं सात सय तै लिनु। कहीं पीर छैन। हामीलाई चाहीं पैसा खोइ ? भन्ने परेन। पूँजीपाति, धनीमारी, उद्योगी, व्यापारी, व्यापारी, सरकारी विधायका शिक्षक, कर्मचारी सबैलाई दिँदा हुन्छ। किनकि सबै नेपाली राजश्वको होन्न तर अभियानसाथीले समानाको नारा त्याहाँ लगाएका हैन र रेहेक्छ। कुरा नमिन्ने भनेको धोमीहो हो। हो कि नाई ? सरकारी मान्दूरुले दोहोरो तेहोरो पैसा लिए पनि जनतालाई प्रतिव्यक्ति एकोहोरो अर्थात् पाँच सय चाहीं अवश्य दिइनु। अनि जनतालाई घर नजिकैको खाद्य पसलवाट खाचान फिर्दून पकाउँछन्, खान्द्ध घरै वस्तुन। यसरी सर्वसाधारण जनतालाई पनि कोरोना महामारी रोकथाम अभियानमा प्रभावकारी सहभागिता गराउन सकिन्छ। अनि हेनैन, नेपालमा कोरोना भाइरस शून्य हुनेछ, मात्र होइन दुमो पनि भैट्टने छैन।

कोरोना महामारी रोकथाममा नेपाली सर्वसाधारण जनता नै समस्या हुन् भन्ने लागेको हो भने, यो जस्तो अचक उपाय अब अरु कहीं हुन् सक्नैन। यसका अलावा चालाक चालाक, सहचालकहरूसँगै कोरोना नेपाल भित्रिएका हुन्। यसरी नेपालमा नयाँतम् आम्दानीसम्म गर्न नपाएका जनता साँझ-विहानको छाक टार्न, काम, पैसा, सामलतामलको जोहो गर्न, स्वास्थ्य उपचार गर्न र बधाइन्द्रना बाहिरको काममा घरबाहिर निस्कनै पर्दै। यसो गर्दा सरकारको जनतालाई समस्या सम्भन्न्छ। जनतालाई घरमै बस्न लगाउने राम्रो उपाय

छ। सुरक्षित र निर्वाच मुभमेन्टका लागि सरकारी सवारिसाधानहरूको पनि राम्रो व्यवस्था गरिएका छन्। यसरी मनरोग सरकारी अधिक सुविधा लिएर पनि कोरोना भाइरस रोकथाम गर्न चाहीं किन नसकेको हो ?

कोरोना नियन्त्रणका लागि होल्डिङ, क्वारेंटाइन र आइसोलेशन, कन्ट्रायाक्ट ट्रैसाइ, कोमिड-१९, अस्पताल सञ्चालन, भौतिक सशेषन, उपचार, औषधिरेसीर्च कोरोना विरामीका लागि उपचार आदिको लागि सरकारी खर्च छेलोखेलो रुपमै गरिरहेको छन् तर पनि कोरोना रोकथाम गर्न किन नसकिएको हो ?

अकोंतर पटक-पटक लकडाउन पनि गरिएकै छन्। सर्वसाधारण जनताले न्यूनतम् आम्दानी पनि साया मार्फिएको छन्। नभन्ने नियन्त्रण गर्नाले र चरम अधिक अभाव खेपिरहेका छन्। सरकारले कोरोना नियन्त्रण गर्नाले जनताको कुनै कमजोरी छैन।

तर, कोरोना रोकथामका लागि भन्न घरमै थुन चाहन्छ। तर, जनतालाई घरमै नियन्त्रण गर्नाले जनताको नियन्त्रण गर्नाले जनताको नियन्त्रण गर्न

